

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tal-15 ta' Lulju, 2013

Avviz Numru. 155/2012

Float Glass Ltd (C17222)

vs

Market Handle Limited

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ipprezentat -Registru ta' din il-Qorti nhar it-30 ta' April 2012, li permezz tieghu s-socjeta' attrici talbet lill-Qorti tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallasha s-somma ta' sitt elef, erba' mija u ghoxrin ewro (€6,420) rapprezentanti prezz ta' hgieg mibjugh u konsenjat lis-socjeta' konvenuta.

Bl-ispejjez, bl-imghax u b'hekk il-konvenuti jibqghu ngunti ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta tas-socjeta' konvenuta Market Handle Limited li giet ipprezentata fit-18 ta' Frar 2013 fejn eccepiet:

1. *“Illi t-talba attrici hija preskritta bl-gheluq ta' tmintax-il xahar ai termini ta' l-artikolu 2148 (a) u l-artikolu 2148 (b) tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta;*
2. *Illi ghalhekk l-ebda ammont ma huwa dovut lill-kumpanija attrici mill-kumpanija esponenti;*

Bl-ispejjez kontra l-kumpanija attrici li l-azzjonisti, diretturi u rapprezentanti taghha huma minn issa stess ingunti in subizzjoni.”

Joseph Zammit ghan-nom u in rapprezentanza tas-socjeta' attrici xehed fl-4 ta' April 2013 fejn iddikjara li huwa jokkupa l-kariga ta' Direttur tas-socjeta' attrici Float Glass Limited li taghmel il-hgieg. Huwa spjega li s-socjeta' konvenuta kellha bzonn li jsirilha xi hgieg f'diversi partitions li kellha fl-ufficini taghha gewwa Birkirkara u ghalhekk tawha *quotation* u hija accettat din l-istima u ghamlet l-ordni magghom. L-ammont mitlub minnu fir-rikors promotur cioe' sitt elef, erba' mija u ghoxrin ewro (€6,420) jirrapprezenta x-xoghol kollu li huma ghamlu ghas-socjeta' konvenuta. Ix-xoghol effettivament ghamluh, haduh fuq il-post u wahhluh. Huwa tenna li wara li huma kienu baghtu l-kont kienu rcevew cekk minghand is-socjeta' Market Handle datat 25 ta' Ottubru 2010 fl-ammont intier ta' sitt elef erba' mija u ghoxrin ewro (€6,420), pero' kif jirrizulta mid-dokument esebit u li gie mmarkat bhala Dokument Z, huma kienu rcevew ittra minghand l-HSBC bic-cekk irritornat lilhom. Huwa esebixxa dan ic-cekk li gie mmarkat bhala dokument X u fil-fatt spjega li dan kien qed jissostitwixxi zewg cekkijiet li kienu gew mibghuta qabel, liema cekkijiet kienu datati 15 ta' Awissu 2010 u 15 ta' Settembru 2010 ghall-ammont ta' tlett elef mitejn u ghaxar ewro (€3,210) il-wiehed liema zewg ammonti flimkien jammontaw ghal sitt elef erba' mija u ghoxrin ewro (€6,420), l-ammont li qed jintalab fir-rikors promotur. Dawn iz-zewg cekkijiet ukoll kienu gew *referred to drawer*. Dawn gew immarkati bhala dokument S u T

rispettivament flimkien mal-ittra li kienu rceview minghand I-HSBC li giet immarkata bhala Dok P.

Mistoqsi mill-Qorti jekk huma effettivament marrux bic-cekkX il-bank qal li iva kienu marru pero' tal-bank qalulhom li dan ic-cekk ma kienx ser jissarraf u kien ghalhekk li ghamlu din il-kawza.

Ix-xhud esebixxa kopja tal-invoice li l-Qorti mmarkat bhala dokument CSH u din hija datata 2 ta' Lulju 2010 fl-ammont ta' sitt elef erba' mija u ghoxrin ewro (€6,420). Huwa kkonferma li huwa kien biegh il-hgieg lis-socjeta' konvenuta biex taghmel uzu minnu u mhux sabiex terga' tbieghu u dan kien negozju ta' darba. Mistoqsi meta effettivament sar bl-ezatt ix-xoghol wiegeb li ma jiftakarx pero' jaf li sar qabel l-invoice zgur. Effettivament iz-zewg cekkijiet li gew esebiti ghas-somma ta' tlett elef, mitejn u ghaxar ewro (€3,210) il-wiehed gew mahruga wara hafna. L-ewwel hargu z-zewg cekkijiet fl-ammont ta' tlett elef mitejn u ghaxar ewro (€3,210) u meta dawn ma ssarfax inhareg cekk iehor ghal ammont kollu ta' sitt elef erba' mija u ghoxrin ewro (€6,420) liema cekk ma ssarraf ukoll. Huwa stqarr ili jista' jkun li effettivament id-dokument S kien gie depozitat minnhom qabel iz-zmien u dan peress li c-cekk seta' kien post dated. Qabel ma pproceda b'din il-kawza ix-xhud jaf li Dr Gatt kien baghtlu xi ittra li setghet kienet wahda ufficjali.

Joseph Zammit rega' xehed fit-8 ta' Mejju 2013 fejn iddikjara li x-xoghol li huma gew mitluba jaghmlu ghas-socjeta' konvenuta effettivament kien ghal xi klijent taghhom. Fil-fatt kien jghid li x-xoghol kien ghal xi mara Franciza li ghandha kumpanija hawn Malta. Huma ghamlu diversi ufficini, bieb u hgieg. Huwa jaf li s-socjeta' konvenuta qatt ma' cahdet li effettivament kellha taghti l-flus pero' dejjem kienet tittratieni li thallashom. Minkejja li x-xoghol ma kienx ghalihom, l-invoice harget f'isem Market Handle ghax kienet hi li ghamlet l-ordni. Mistoqsi jekk is-sinjura li semma setghetx kienet id-Direttur tas-socjeta' Market Handle qal li ma jafx u qatt ma ltaqa' maghha.

Rat in-nota tas-socjeta' konvenuta Market Handle Limited li giet ipprezentata fit-18 ta' Gunju 2013 li permezz taghha gew ezebiti zewg affidavits ta' Celine Lee Bentley u Donald Micallef.

Donald Micallef fl-affidavit tieghu ddikjara li fit-3 ta' Meju, 2010 kienet giet imwaqfa l-kumpanija Market Handle Limited fejn Celine Lee Bentley kienet u ghadha l-unika direttrici u *shareholder* f'dik il-kumpanija. Huwa tenna li l-oggettivi tal-kumpanija kienu bbazati fuq konsulenza, *marketing*, *research* u PR u huwa kien ic-*chief executive officer*. Huwa kien jahdem *self-employed* u kien jaghti konsulenza *freelance*. Din il-kumpanija kienet ser toffri prodott li joffri l-possibilita' li jkun hemm *marketing* fis-swieq internazzjonali. Huma kienu qed jippjanaw li dan il-prodott iservi bhala *marketing hub* ghal pajjizi ohrajn.

Ix-xhud stqarr li l-ufficcju li kienet topera fih Market Handle Ltd kien mikri minghand certu Joseph Falzon maghruf bhala "il-Beraq". L-ufficju kien inkera bhala *shell form* u l-hgieg ghall-ufficju kien inxtara minn Float Glass Limited. L-invoice datata 2 ta' Lulju, 2010 li giet esebita mir-rapprezentant tal-kumpanija Float Glass Limited turi x-xiri ta' dan il-hgieg. Fil-fatt il-bejgh u l-konsenja saru qabel dik id-data. Huwa ddikjara li wara dan il-bejgh ma kienx hemm aktar komunikazzjoni bejniethom.

Ix-xhud spjega li f'Dicembru tal-2010 il-kumpanija li minghandha s-socjeta' konvenuta kienet xtrat l-ghamara u cioe' Alfa Company Ltd kienet ghamlet mandat ta' qbid kawtelatorju li jgib in-numru: 1674/2010 fl-ismijiet "**Alfa Company Limited v. Market Handle Limited**". Huwa sar jaf b'dan il-mandat meta l-marixxalli kienu gew biex jaghmlu l-elenku ta' dak kollu li kien hemm gewwa l-ufficcju tas-socjeta' konvenuta u jelevaw l-oggetti. Fil-fatt l-oggetti gew elevati f'Jannar 2011 u ghalhekk waqaf l-operat kollu tal-kumpanija Market Handle Limited.

Huwa sostna li s-socjeta' konvenuta qatt ma rceviet xi ittra ufficjali minghand il-kumpanija Float Glass Limited. Huma saru jafu b'din il-kawza ghax kien infurmahom biha l-avukat li qalilhom li kienet saret notifika bl-affissjoni fejn is-

socjeta' konvenuta qabel kellha l-ufficju u fil-gazzetti u li jekk ma kienx ser iwiegeb kienet ser tinghata s-sentenza.

Dwar il-pretensjonijiet tal-kumpanija Float Glass Limited stqarr illi wara parir li kien ha, is-socjeta' konvenuta ma ghandha taghtiha l-ebda ammont ghax ghaddew aktar minn tmintax (18)-il xahar bejn meta sar il-bejgh tal-hgieg u d-data meta nfethet din il-kawza. Huwa qal illi dawn ix-xhur ghaddew anke mid-data tal-fattura li harget is-socjeta' attrici u mid-data tac-cekkijiet ezebiti mill-konvenuti. Ghalhekk huwa ddikjara li t-talba hija preskritta bl-gheluq ta' dawn it-tmintax-il xahar.

Celine Lee Bentley iddikjarat bl-Ingiliz fl-affidavit taghha li hija l-unika direttur u *shareholder* fis-socjeta' konvenuta. Hija stqarret li fis-sajf tal-2009 hija kienet Malta fuq studju u ndunat kemm bis-sbuhija tal-pajjiz u bl-opportunita' li hawn fl-oqsma tal-PR u tar-reklamar. B'kumbinazzjoni meta kienet Malta ltaqghet ma' zewg imprendituri li wiehed minnhom kien Philippe Maurice Mifsud li kien id-direttur ta' Webconsulta Company Limited u s-sid ta' *autotraderMalta.com*. Hija ltaqghet ma' Donald Micallef bis-sahha ta' Philippe. Donald Micallef jahdem bhala *sales and marketing director* fil-kumpanija Caruana Curran Group. Ix-xhud stqarret illi dan Donald Micallef kellu idejat innovattivi u kellu gharfien tajjeb fil-qasam lokali tar-reklamar u kellu wkoll hafna kuntatti. Ftit wara meta hija waqqfet il-kumpanija Market Handle Limited, Donald inghata l-kariga ta' *Chief Executive Officer* f'din il-kumpanija. Hija spjegat li meta waqqfet il-kumpanija taghha kienet kellmet lil Donald ghax riditu jiffirma parti mit-tim taghha u huwa nghanad mal-kumpanija bhala *freelance consultant* u kellu r-rwol ta' *Chief Executive Officer*.

Ix-xhud iddikjarat li s-socjeta' konvenuta giet inkorporata fit-3 ta' Mejju 2010 bl-objettivi principali taghha kienu fl-oqsma tal-konsulenza, *marketing, research* u PR. Is-socjeta' konvenuta kriet l-ufficju minn Joseph Falzon maghruf bhala "Il-Beraq" u jinsab fi Triq GF De Soldanis, Birkirkara. Hija kienet ltaqghet ma' Joseph Falzon minn

Kopja Informali ta' Sentenza

Donald Micallef. Dan l-ufficju kien inkera bhala *shell form* u kien hemm bzonn li jsir hafna xoghol f'dan l-ufficju.

Is-socjeta' konvenuta ufficjalment fethet il-bibien taghha fl-24 ta' Mejju 2010. Hija kienet stiednet lill-Ministru tal-Finanzi ta' dak iz-zmien u cioe' Dr Tonio Fenech ghal dan il-ftuh ufficjali u dan il-ftuh kien irrapportat fil-media lokali kollha.

Ix-xhud iddikjarat li s-socjeta' konvenuta kienet ordnat u xtrat il-hgieg mis-socjeta' attrici. Dan il-hgieg kien intuza' fl-ufficju u kien inxtara darba biss. Hija stqarret illi qatt ma kkomunikat ma' xi rapprezentant jew impjegat tas-socjeta' attrici. Il-kumpanija konvenuta waqfet tahdem f'Jannar 2011 wara li kien gie ezegwit mandat ta' qbid minn terzi persuni.

Hija ddikjarat li s-socjeta' konvenuta qatt ma rciviet ittri legali minn Float Glass Limited. Ix-xhud kienet giet infurmata b'din il-kawza mill-avukat taghha li nfirmahom li kien hemm affissjoni tan-notifika fil-gazzetti u fl-ufficcju taghhom li filfatt m'ghadhomx jokkupaw huma. Rigward it-talba tas-socjeta' attrici hija ddikjarat li s-socjeta' konvenuta m'ghandha taghti xejn lis-socjeta' attrici ghax fil-fatt kienu ghaddew tmintax-il xahar mid-data ta' meta' nxtara l-hgieg sa meta nfethet il-kawza.

Semghet lill-partijiet jitrattaw il-kawza nhar is-26 ta' Gunju 2013 u jirimmettu ruhhom ghall-atti processwali filwaqt li awtorizzaw lill-Qorti tghaddi ghas-sentenza taghha.

Ikkunsidrat:

Illi f'din il-kawza is-socjeta' attrici qed titlob lil din l-Qorti tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallasha s-somma pretiza u msemija minnha fir-rikors promotur fl-ammont ta' sitt elef, erba' mija u ghoxrin ewro (€6,420) rapprezentanti bejgh ta' hgieg lis-socjeta' konvenuta. Is-socjeta' konvenuta qed tecepixxi l-preskrizzjoni u tghid ghalhekk li l-ammont mitlub minnha mhux dovut u dan stante li fil-fehma taghha ghaddew tmintax-il xahar minn meta gie supplit il-hgieg u t-talba ghall-hlas. Dwar il-mertu

u cioe' il-kundizzjoni u stat tal-hgieg is-socjeta' konvenuta ma tghid xejn.

Jirrizulta mill-atti processwali li verament l-hgieg li ordnat is-socjeta' attrici kien gie supplit qabel ma nharget l-invoice a fol. 50 mmarkat bhala Dok CSH u cioe' qabel it-2 ta' Lulju 2010 u in fatti l-kawza odjerna giet intavolata fit-30 ta' April 2012 u ghalhekk m'hemmx dubju li t-terminu imsemmi mill-konvenut ta' preskrizzjoni ta' tmintax-il xahar verament kien skada u dan mhux dubitat.

Pero' naturalment il-perjodu ta' preskrizzjoni jista' jigi interott. Il-Qorti taghmel refernza ghas-sentenza "**Stencil Pave (Malta) Ltd vs Dr. Maria**

Dequara noe." (P.A. -30 ta' Ottubru, 2003) fejn gie ritenut in rigward ta' l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni li din "*hija regola ewlenija fil-procedura li l-prova li l-azzjoni hija preskritta trid issir minn min iqanqal l-eccezzjoni, u ghalkemm il-parti attrici tista' tressaq provi biex tittanta xxejjen dawk tal-parti mharrka billi tmieri li ghadda z-zmien jew billi ggib 'il quddiem provi li juru li l-preskrizzjoni kienet sospiza jew interrotta, il-piz jaqa' principalment fuq min jallega l-preskrizzjoni. Hi l-parti mharrka li trid tipprova li l-parti attrici ghaddhjelha z-zmien utli biex tressaq il-kawza, u dan minn zmien minn meta dik il-kawza setgheet titressaq*".

Illi jinghad ghalhekk ukoll li meta s-socjeta' konvenuta eccepjet l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni imiss lill-istess socjeta' konvenuta li tipprova li t-tmintax-il xahar kienu ghalqu jew skadew u ghalhekk li l-prova ta' preskrizzjoni tkun saret. Minn naha l-ohra jekk dan jigi pruvat, kien imiss imbaghad lill-attur li jipprova illi l-kors tal-preskrizzjoni kien gie validament interrott u f'dan is-sens hija s-sentenza "**Paolo Calleja vs Luigi Vella**" (A.C. -15 ta' April 1964).

Illi naturalment jezistu sitwazzjonijiet fejn il-preskrizzjoni eccepita tista' titqies rinunzjata jekk per ezempju, d-debitur b'att tieghu spontanju ta' assunzjoni ta' certu sistema ta' difiza jpoggi ruhu fi stat ta' fatt li jirrendi

Kopja Informali ta' Sentenza

inkompatibbli l-posizzjoni guridika tieghu mal-presunzjoni kostitwenti l-fondament tal-preskrizzjoni.

Hekk per ezempju l-kaz ta' pagament akkont tad-debitu, liema pagament jikkostitwixxi rikonjizzjoni tad-dejn (Vol.XXX.i.755) u allura att minnu nnifsu interruttiv, ossija "*l'abdicazione di un diritto.*" ("**Farrugia vs Petrini**" –P.A. - 7 ta' Dicembru 1901).

Illi r-rikonoxximent tad-debitu stabbilit mill-**Artikolu 2133** jestrinsika ruhu jew permezz ta' xi dikjarazzjoni esplicita jew bi kwalsiasi fatt iehor li jimplika l-ammissjoni ta' l-ezistenza tad-dritt. *Ad exemplum*, il-weghda tal-hlas, talba ghad-dilazzjoni tal-pagament, il-hlas akkont (**Artikolu 2134**), l-annotazzjoni tad-debitu f'denunzja tas-successjoni jew f'forma ta' entrata fl-accounts.

Illi jinsab precizat ukoll, kemm fid-duttrina legali, kif ukoll fil-gurisprudenza, illi dan ir-rikonoxximent tad-dritt ghal fini ta' l-interruzzjoni tal-preskrizzjoni hu konfigurabbli fir-rekwiziti tal-volontarjeta`, tal-konsapevolezza, ta' l-inekwivocita`, dejjem b' mod esterjorizzat. Rekwiziti dawn li hu necessarju li jikkoezistu flimkien fl-istess att ("**Austin Psaila vs Lothar Slabick**" – A.I.C. (PS) – 9 ta' Frar 2005).

Illi madankollu jibqa' dejjem imperattiv illi l-prova dwar dawn l-istess rekwiziti trid issir mill-attur billi huwa dan li jkun qed jikkontrasta l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni tal-kontroparti.

Kif tajjeb gie ossevat fis-sentenza moghtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet '**Raymond Grech et Vs Stefan Borg**' nhar l-14 ta' Gunju 2001 inghad li "*Fost ic-cirkostanzi mahsuba mil-ligi li jiksru l-preskrizzjoni, wiehed isib (a) it-talba b'att gudizzjarju; (b) bl-gharfien tal-jedd tal-parti li kontra taghha kien ghaddej iz-zmien tal-preskrizzjoni; jew (c) bi hlas akkont*".

L-Artikolu 2133 tal-Kap.16 jddisponi li "*Il-preskrizzjoni tinkiser jekk id-debitur jew il-pussessur jaghraf il-jedd tal-*

parti li kontra taghha dik il-preskrizzjoni kienet bdiet miexja".

L-artikolu 2134 tal-istess Kap jiddisponi li "Il-preskrizzjoni tinkiser ukoll bi hlas akkont tad-dejn maghmul mid-debitur innifsu jew minn wiehed li jkun jidher ghalih".

In kwantu ghar-rinunzja tal-preskrizzjoni gia kompita, gie osservat li min jaccetta li jhallas parti minn somma reklamata kontra tieghu, wara li jkun ghadda z-zmien tal-preskrizzjoni favur tieghu, jigi li rrinunzja ghall-preskrizzjoni ga akkwistata.

Illi dan kollu qed jinghad ghaliex filwaqt li s-socjeta' konvenuta eccepjet il-preskrizzjoni bl-gheluq ta' tmintax-il xahar ai termini tal-**Artikolu 2148 (a) u 2148 (b) tal-Kap 16** ma qalet xejn dwar il-pagamet li kien sar minnha. Jirrizulta mill-atti li d-Direttrici Celine Lee Bently u Donald Micallef jghidu li l-hlas mhux dovut ghaliex huwa preskritt pero' ma jsemmu xejn dwar il-hlas li sar minnhom permezz ta' diversi cekkijiet esebiti fl-atti fejn allura addirittura irrikonoxxew li verament is-socjeta' konvenuta kienet debitrici u ghalhekk dan ir-rikonoxximent jinterrompi il-preskrizzjoni.

Jirrizulta mill-atti u dan mill-provi prodotti mis-socjeta' attrici li effettivament is-socjeta' konvenuta kienet accettat li hija debitrici taghha ghaliex kienet halset permezz ta' zewg cekkijiet esebiti fl-atti a fol 46 u 49 immarkati bhala Dok S u T rispettivament ghas-somma ta' sitt elef, erba' mija u ghoxrin ewro (€6,420) kompleksivament. Pero' sfortuntament dawn iz-zewg cekkijiet ma ssarfx u gew mibghuta lura lis-socjeta' attrici bil-kliem "*refer to drawer*". Jirrizulta wkoll mix-xhieda ta' Joseph Zammit, Direttur tas-socjeta' attrici, li s-socjeta' attrici kienet kkomunikat mas-socjeta' konvenuta u kienet infurmata li dawn iz-zewg cekkijiet kienu *ibbouncjaw* tant li s-socjeta' konvenuta kienet harget cekk iehor datat 25 ta' Ottubru 2010 ghall-ammont ta' sitt elef, erba' mija u ghoxrin ewro (€6,420) (Dok X a fol. 46) sabiex taghmel tajjeb ghal dan id-debitu pero' dan ukoll ma ssarraf.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi ghalhekk dan l-artikolu ta' preskrizzjoni citat mill-konvenut ma jissustix fil-konfront tas-socjeta' attrici u dan ghaliex l-istess socjeta' konvenuta kienet irrikonoxiet id-debitu taghha billi halset dan l-ammont permezz ta' zewg cekkijiet li *ibbouncjaw* u ghalhekk b'din l-azzjoni kienet qed tirrikonoxxi d-dejn taghha.

Il-Qorti tinnota li s-socjeta' konvenuta resqet eccezzjoni ohra fis-sens li l-ammont mitlub mhux dovut. Bir-rispett kollu is-socjeta' attrici ppruvat permezz tax-xhieda u dokumenti taghha li dan id-debitu ghadu dovut filwaqt li s-socjeta' konvenuta ma ttentatx tipprova li effettivament mhux dovut u ghalhekk in vista tal-provi prodotti u elenkati aktar 'il fuq, il-Qorti hija konvinta li dan id-debitu ghadu dovut mis-socjeta' konvenuta fl-intier tieghu.

Ghaldaqstant din il-Qorti, filwaqt li tirrispingi l-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta qiegghda tilqa' it-talba attrici b'dan illi qed tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lis-socjeta' attrici dik is-somma mitluba minha fir-rikors promotur fl-ammont ta' sitt elef, erba' mija u ghoxrin ewro (€6,420).

L-ispejjez ta' din il-kawza jtihallsu mis-socjeta' konvenuta u l-imghax ghandu jibda' jiddekorri mid-data tal-invoice esebita fl-atti a fol. 50 u cioe' 2 ta' Lulju 2010.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----